

ADI SOYADI: SINIFI NO:	2021-2022 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI ATATÜRK ORTAOKULU 8. SINIF DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ 2.DÖNEM 2.YAZILI	PUAN
---------------------------	---	------

1. Şemada insana dair iki özellik verilmiş ve bunlardan hareketle bazı yargılara ulaşılması istenmiştir.

İnsan	
Akıl sahibidir.	İrade sahibidir.

Bu şemadaki boş yerlere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun **olmaz**?

- A) Vahyin muhatabıdır.
B) Tercihlerinde özgürdür.
C) Temiz bir fitrata sahiptir.
D) Eylemlerinden sorumludur.

2. Ayet el-Kürsi olarak bilinen Bakara suresinin, 255. ayetinde; Allah'ın birliği vurgulanarak İslam'ın en temel ilkesi olan tevhit üzerinde durulmuştur. Bunun yanı sıra, kâinattaki bütün olayların onun ilmi, iradesi ve kudretiyle gerçekleştiğine değinilmiştir. Allah'ın bütün kâinatın sahibi olduğu, var ettiği şeylere nizam verdiği, bütün işlerin ancak onun izniyle gerçekleşeceği ayette geçen diğer hususlardır.

Ayette ele alınan konular düşünüldüğünde aşağıdaki beyitlerden hangisinin bu konulardan farklı olana değindiği söylenebilir?

- A) Başka bir kuvvet yoktur; ona karşı gelecek Onun var ettiğinin, zerresini silecek
B) Onun benzeri yoktur; hiç bir yüceden yana O, çok yücedir amma, uzak değil insana
C) O; bütün gönüllere, ortaksız hükmedendir Gönüldeki sözleri, dinleyip işitendir
D) Yarattığı her şeyde, bir mana ve maksat var Dünyanın dengesidir, o yalçın yüce dağlar

3. Hz. Muhammed (sav.), ashabıyla sohbet ettiği sırada "Bir dirhem, yüz bin dirhemi geçmiştir." der. Yanındaki insanlar "Bu nasıl olur?" diye şaşkınlık ve merakla sorunca o da şöyle cevap verir: "Bir adamın iki dirhemi vardı. Bunlardan birini sadaka olarak verdi. Çok varlıklı olan diğer bir kimse de malının yanına varıp, malından yüz bin dirhem çıkardı ve onu sadaka olarak verdi."

Öğrencilerine bu örnek olayı anlatan Zeynep Öğretmen, sadaka ile ilgili aşağıdaki durumlardan hangisine dikkat çekmek istemektedir?

- A) Başa kakmadan yapılması
B) Karşılık beklemeden harcanması
C) Muhtaç duruma düşmeden verilmesi
D) Değerinin, miktarıyla ölçülemeyeceğinin bilinmesi

4. Kur'an-ı Kerim'de birçok ayette insanın iradesini ilgilendiren ve iki bölümden oluşan şartlı ifadeler yer almaktadır. Bu ifadelerde; birinci bölümde şart, ikinci bölümde ise o şart gerçekleştiğinde oluşan bir durum söz konusudur.

Bunlara örnek olarak şu ayetler gösterilebilir:

- "Kim Allah'a iman ederse Allah onun gönlünü doğruya yöneltir."
- "Kim bağışlar, düzeltme yolunu tutarsa onun mükâfatını Allah verir."
- "Kim nefsinin bencilliğinden korunmayı başarsa işte kurtuluşa erecekler onlardır."

Bu parçada;

- I. akıl yoluyla Allah'ı bulma,
II. tercihte bulunma özgürlüğü,
III. yapılan şeylerin karşılığının alınması,
IV. insanı diğer varlıklardan ayıran özellikler
konularından hangilerine dikkat çekilmektedir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) II, III ve IV

5. Hz. Muhammed'e (sav.) Medine'de yılın ilk mahsülü getirildiğinde "Allah'ım! Şehrimize, meyvelerimize, ölçü ve tartımıza bereket üstüne bereket ver!" diye dua eder, sonra o meyveyi yanında bulunan çocuklara ikram ederdi. Ülkemizde bu uygulamanın bir yansıması olarak "Çocuklar İçin Göz Hakkı" sloganıyla ücretsiz meyve reyonu kısa zamanda marketlerde yerini aldı. İşletmeciler, gelen çocuk misafirlerine meyve ikramında bulunarak onların gönüllerinde iyiliğe dair güzel hislerin oluşmasına zemin hazırladı.

Bu metinde anlatılanlar sadakanın aşağıdaki işlevlerinden hangisi ile ilişkilendirilemez?

- A) Malı arındırma
B) Nimeti verene yöneltme
C) Merhamet duygularını canlandırma
D) İnsanlar arasındaki bağı güçlendirme

6.

Zekât, Allah'ın kesin emridir bize
Malından ayırıp vermektir fakire
Ulaşınca sen de zenginlik ölçüsüne
Haydi koş, muhtaç gönüllere girmeye

Bu dördlükte zekât ile ilgili aşağıdaki konulardan hangisine değinilmemiştir?

- A) Nisap miktarına
B) Kimlere verilebileceğine
C) Farz bir ibadet olduğuna
D) Ne kadar verilmesi gerektiğine

7. Okuduğu kitaptaki “Hayat, bilinçli seçimlerimizin kaçınılmaz sonuçlarını karşımıza çıkarır.” cümlesi Kerem’in dikkatini çekince bunun ne anlama geldiğini annesine sorar. Annesi de Kerem’in daha iyi anlaması için hem iradeye dayalı eylemlerin hem de bu eylemlerin sonunda karşılaşılacak durumların yer aldığı bazı ayetleri örnek olarak verir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Kerem’in annesinin örnek olarak verdiği ayetlerden biri olamaz?

- A) “Allah, bir kimseyi ancak gücünün yettiği şeyle yükümlü kılar. Onun kazandığı iyilik kendi yararına, kötülük de kendi zararınadır.” (Bakara suresi, 286. ayet)
B) “Şüphesiz ki Allah, iman edip salih amel işleyenleri, altından ırmaklar akan cennetlere sokacaktır. Şüphesiz ki Allah, dilediğini yapar.” (Hac suresi, 14. ayet)
C) “Ve insana kendi çalışmasının (karşılığında) başka bir şey yoktur.” (Necm suresi, 39. ayet)
D) “Siz bir şeyi açığa vursanız da gizleseniz de biliniz ki Allah her şeyi hakkıyla bilendir.” (Ahzâb suresi, 54. ayet)

8. Hz. Muhammed (sav.) bir gün yere düz bir çizgi çizdi ve “Bu, Allah’ın yoludur.” dedi. Sonra o çizginin sağına soluna bazı çizgiler daha çizdi. “Bunlar da birtakım yollardır, her yolun başında ona çağırانlar vardır.” dedikten sonra En’âm suresindeki, 153. ayetin şu kısmını okudu: “Şüphesiz bu, benim dosdoğru yolumdur. Buna uyun, başka yollara uymayın. Zira o yollar, sizi Allah’ın yolundan ayırır.”

Bu olayda Hz. Muhammed (sav.) ile ilgili,

- I. İnanç konusunda rehberlik etmiştir.
II. Akli kullanmanın önemini vurgulamıştır.
III. Mesajlarını farklı metotlarla anlatmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III

9. Hasat zamanı, Hasan’ın babası tarlasından elde ettiği buğdayı çuvalara dolduruyordu. Bir çuvalı doldurup üzerine işaret koydu. Öteki çuvalı doldurunca ona da başka bir işaret koydu. Ama sonraki çuvalara işaret koymadı. Hasan merakla babasına şöyle sordu: “Babacığım! Neden onlara işaret koydun da bunlara koymadın?” Babası ise “Çuvalar karışmasın diye işaret koydum. Bu çuvalda akrabalarımızdan maddi sıkıntıda olanlara vereceğimiz buğday var. Şunda da aynı durumdaki diğer insanlara vereceğimiz buğday var. Şimdiden ayırdım ki karışmasın.” diye cevap verdi. Bunun üzerine Hasan “Peki, neden daha çok yardım etmiyoruz? Burada başka çuvalar da var. Daha çok verelim.” deyince babası da şöyle söyledi: “Çünkü onlar da bizim yiyeceğimiz. Tüm kışı, bu buğdayla geçireceğiz. Ailemizi de düşünmek zorundayız.”

Hasan’ın babasının bu davranışı zekât verilecek mallarda aranan aşağıdaki özelliklerden hangisi ile örtüşmektedir?

- A) Artan cinsten olması
B) İhtiyaç fazlası olması
C) Nisap miktarına ulaşması
D) Üzerinden bir yıl geçmesi

10. İnsanlar, günümüzdeki teknolojik gelişmeler sayesinde ihtiyaç sahibi kişilerle karşılaşmadan internet aracılığıyla etkin ve hızlı bir şekilde yardımlarını ulaştırabilmektedir. Bu durum; yardım eden kişinin kibirlenip yaptığı iyiliği başa kakmasının, yardım edilen kişinin ise mahcubiyet duygusu yaşamasının önüne geçmektedir.

Metinde sözü edilen husus aşağıdaki ayetlerden hangisinin mesajı ile aynı doğrultudadır?

- A) “Sadakalar; kendilerini Allah yoluna adayan, yeryüzünde dolaşmaya güç yetiremeyen fakirler içindir...” (Bakara suresi, 273. ayet)
B) “Sevdiğiniz şeylerden Allah yolunda harcamadıkça iyiliğe asla eremezsiniz. Ne harcarsanız, Allah onu hakkıyla bilir.” (Âl-i İmrân suresi, 92. ayet)
C) “Sadakaları açık olarak vererseniz bu ne güzel! Şayet onu yoksullara verirken gizlerseniz bu sizin için daha da hayırlıdır ve günahlarınızdan bir kısmına kefarete olur...” (Bakara suresi, 271. ayet)
D) “Ey iman edenler! Kazandıklarınızın iyilerinden ve yerden sizin için çıkardıklarımızdan Allah yolunda harcayın. Size verilse içinize sinerek almayacağınız şeyleri hayır olarak vermeye kalkışmayın...” (Bakara suresi, 267. ayet)

11. Babası; yaşlı komşularına yemek götürecek olan kızına, güzel bir tepsi hazırlamasını rica edip şöyle söyler: “Bir şeyi düzgün vermek, gönül sadakasıdır. Çünkü bu sadece karnı doyurmaz, kalbi de doyurur. Yemeği güzel bir şekilde götürürsen karşıdaki insana kendini değerli hissettirsin. Bu şekilde sadece elinde olanları değil gönlünde olanları da paylaşmış olursun. Gönülden verilenlerin kıymeti ise hem Allah’ın katında hem de insanların yanında büyüktür.”

Parçada “sadakanın nasıl verilmesi gerektiği” hususunda aşağıdaki ilkelerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Özenle
B) Cömertçe
C) Çıkar gözetmeden
D) Gösterişten uzak durarak

12. Hz. Hüseyin, dedesi Hz. Muhammed’in (sav.) nasıl biri olduğunu babası Hz. Ali’ye sorduğunda şöyle bir cevap almıştır: “Allah Resulü her zaman güler yüzlü, yumuşak huylu ve nazikti. Asla kötü huylu, katı kalpli, bağırıp çağırان, çirkin sözlü, kusur bulan bir kimse değildi. Hoşlanmadığı şeyleri görmezlikten gelir, kendisinden beklentisi olan kimseleri hayal kırıklığına uğratmaz ve onların isteklerini boşa çıkarmazdı.”

Parçada Hz. Muhammed (sav.) ile ilgili aşağıdakilerden hangisi anlatılmaktadır?

- A) İyi bir aile babası olduğu
B) Haksızlıklarla mücadele ettiği
C) Paylaşımçı kimliği ile öne çıktığı
D) Nezaket kurallarını dikkate aldığı

13. Hz. Ali'nin Habeşistan'a hicret eden kardeşi Cafer, Hz. Muhammed (sav.) hakkında o ülkenin yöneticisi olan Necaşi'ye şunları söylemiştir: "Biz, cahiliye zihniyetine sahip bir kavimdik... Bu haldeyken Allah; içimizden asil, doğru, emin, güvenilir, iffetli bildiğimiz birini peygamber olarak gönderdi. O; bize doğru söylemeyi, emanete riayet etmeyi, akrabayla iyi geçinmeyi, komşuları gözetmeyi öğretti. Bütün kötülük ve günahları, cana kıymayı haram kıldı. Yalancı şahitlik yapmaktan ve yetimin malına el uzatmaktan bizi men etti."

Bu parçaya göre Hz. Muhammed'in (sav.) aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenemez?

- A) İnsanlık onurunu korumayı
- B) İnanç özgürlüğünü sağlamayı
- C) Nitelikli değişikliklere öncülük etmeyi
- D) Evrensel ahlaki değerleri benimsetmeyi

14. İslam dininde başarıya ulaşmak için emek harcamanın gerekli olduğu önemle vurgulanmaktadır. Konu ile ilgili olarak Necm suresinin 39. ayetinde "İnsan ancak çabasının sonucunu elde eder." buyrulmaktadır. Bu durum şöyle formüle edilebilir:

Emek (Sebebe) Başarı (Sonuç)

Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde sözü edilen duruma dikkat çekilmektedir?

- A) İşini kış tut da yaz çıkarsa bahtına.
- B) Kısmetinde ne varsa kaşığına o çıkar.
- C) Boş gezmekten bedava çalışmak yeğdir.
- D) Bağa bak, üzüm olsun; yemeye yüzün olsun

15. Hz. Muhammed (sav.); Medine'ye hicretinden sonraki ilk dönemler, dinî konuşmalarını yaparken mescitte bulunan bir ağaç gövdesinin üzerine çıkar ve bu şekilde insanların kendisini görmesini sağlardı. Zamanla hitap ettiği grup kalabalıklaştı. Müslümanların, Hz. Muhammed'i (sav.) daha iyi görüp duyabilecekleri yüksekçe bir yere ihtiyaç duyduğunu fark eden bir kişi; ona basamakları olan bir şey kullanması önerisinde bulundu. Bu öneriyi ashabıyla değerlendiren Hz. Muhammed (sav.), kullanışlı bir minber yaptırdı.

Bu olaydan Hz. Muhammed (sav.) ile ilgili,

- I. Gösteriş yapmaktan kaçınırdı.
 - II. İstişarede bulunmaya önem verirdi.
 - III. Sağlıklı bir iletişim kurmaya çalışırdı.
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

16. Aşağıda bazı peygamberlerin ayetlerde yer alan sözleri verilmiştir.

Hz. Şuayb: "Ey kavmim! Ölçüyü ve tartıyı hakka uygun yapın. İnsanların mallarının değerini düşürmeyin. Yeryüzünde bozgunculuk yaparak başkalarına zarar vermeyin." (Hûd suresi, 85. ayet)

Hz. Nuh: "Ey kavmim! Eğer benim aranızda bulunmam ve Allah'ın ayetlerini bildirmem gücünüze gidiyorsa bilin ki ben yalnız Allah'a dayanıp güveniyorum." (Yûnus suresi, 71. ayet)

Hz. Musa: "Ey insanlar! Gerçekten ben, göklerin ve yerin sahibi olan Allah'ın hepinize gönderdiği elçisiyim. Ondan başka tanrı yoktur." (A'râf suresi, 158. ayet)

Buna göre, verilen sözler aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ilişkilendirilemez?

- A) Merhamet
- B) Tevhit
- C) Adalet
- D) Tevekkül

17. Elif, yolda karşılaştığı ve üzüntülü olduğu her hâlden anlaşılan Defne'ye tüm içtenliği ile gülümseyerek selam verir. Uzun zamandır bu şekilde selamlanmayan Defne çok mutlu olur ve kendini gerçekten değerli hisseder. Bu duygu içerisindeyken çoktan beri görüşmediği arkadaşı aklına gelir. Kendisi de onu aynı şekilde mutlu etmek için arayıp "gönülden bir merhaba" ile hatrını sorar. Arkadaşı bu görüşmeden o kadar keyif alır ki öğle yemeğini yediği lokantadaki çalışana, her zamankinden daha fazla bahşiş vermek içinden gelir. Çalışan, ilk defa böyle bir bahşiş almaktadır. Akşam eve giderken kazandığı paranın bir kısmıyla köşe başındaki evde oturan yaşlı komşusu için de alışveriş yapar. Bu iyilik karşısında çok sevinen yaşlı adam, artık daha mutludur. O gece, yalnız olmadığını hissederek uykuya dalar. İşte tüm bunlar, bir tebessümün sonucudur...

Bu hikâyeden sadaka ibadetinin aşağıdaki işlevlerinden hangisi çıkarılamaz?

- A) Birleştirici-bütünleştirici olması
- B) Kötülüklerin azalmasını sağlaması
- C) Huzur ve güven ortamını oluşturması
- D) Güzel duyguları yaygın hâle getirmesi

18. Hz. Muhammed (sav.), Kur'an-ı Kerim'i Müslümanlara genellikle on ayetlik bölümler halinde öğretirdi. Onlar ise bu ayetlerin manasını, ayetlerde yer alan emir ve yasakları öğrenip uygulamadan diğerlerine geçmezlerdi. Böylelikle, hem Kur'an-ı Kerim hem de onunla amel etmek birlikte öğretilmiş olurdu.

Bu olayda Kur'an-ı Kerim ile ilgili;

- I. anlaşılmasında Hz. Muhammed'in (sav.) rehberlik ettiği,
- II. mesajlarının hayata aktarıldığı,
- III. parça parça indirildiği

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III

19.

I. Kur'an inmemiştir ne dağ ne taş
Kur'an sana indi, oku ve yaşa

II. Öncelikle kendini, okumayan bir insan

Kur'an'ı anlayamaz, bilse de binbir lisan

III. Kur'an denge çubuğu, hiç düşürme elinden

Çünkü onsuz geçilmez, ince hayat telinden

Bu dizelerin hangilerinde Kur'an-ı Kerim'in rehber oluşuna değinilmektedir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

20. "Yaptığın iş bir hardal tanesi ağırlığında bile olsa, bir kayanın içinde saklansa veya göklerde yahut yerin dibinde bulunsa yine de Allah onu açığa çıkarır. Kuşkusuz Allah; her şeyi bütün gizlilikleriyle bilir, o her şeyden haberdardır. Yavrucuğum! Namazını dosdoğru kıl, iyi olanı emret, kötü olana karşı koy, başına gelene sabret. İşte bunlar, kararlılık gerektiren işlerdendir. Küçümseyerek insanlardan yüz çevirme, ortalıkta böbürlenerek yürüme. Unutma ki Allah, gurura kapılıp kendini beğenen hiç kimseyi sevmez."

(Lokmân suresi, 16-18. ayetler)

Buna göre Hz. Lokman;

I. aile bağlarının güçlü tutulması,

II. sosyal ilişkilerde özenli davranılması,

III. Allah'a karşı sorumluluğun farkında olunması,

IV. tevhit ilkesini zedeleyecek davranışlardan uzak durulması

tutum ve davranışlarından hangilerini öğütlemektedir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) II, III ve IV

NOT: Her soru 5 puandır. Süre 40 dakikadır.

Başarılar...

Zeki DOĞAN – www.sosyalciniz.net

SORULAR 2021-2022 MEB ÖRNEK SORULARIDNAN
DERLENMİŞTİR...